

[Kristen Amby.]

gamle Aktieselskaber i Krigsaarene forøge deres Udbytte og kan det endnu. De har ikke gjort det. Det er i Forhold til den samlede Kapitalinvestering kun et lille Faatal, væsentlig Skibsaktieselskaber, der har udvidet Aktiekapitalen. Der er sket Udvidelser, men Udvidelser, som enhver vil mene er rigtige, man har altsaa ikke misbrugt Loven. Hvad Grund er der saa til at tro, at de gamle Selskaber, der har stor Mulighed derfor, fordi de har store Reserver, stor Egenkapital, vil misbruge Friheden, naar de nye Selskaber efter Handelsministerens egen Erklæring ikke har gjort det? Af den Grund vil den højtærede Handelsminister ikke stille Forslag om, at de skal ind under Loven. Det er der al Grund til at opholde sig ved.

Saa siger den højtærede Handelsminister, at Aktionærerne er ikke til at beklage. Jeg har aldrig staaet op og beklaget dem. Der er nogle, jeg godt kunde beklage, men jeg synes, vi skal holde op med at staa og beklage de enkelte, der kan blive ramt. Det afgørende er, at vi har en Lovgivning, hvorefter visse Borgere, som nødvendigvis maa have deres Midler anbragt i Aktier, f. Eks. Enker og andre i Familieselskaber, ved den Formuebeskatningslovgivning, vi har samtidig med Udbyttebegrænsningsloven, kan komme til at betale mere i Formueskat af Aktierne, end de faar i Udbytte. Det hænger ganske simpelt sammen med, at man begrænser paa Grundlag af en formel Aktiekapital, som sættes til 100, medens derimod Masser af Aktieselskaber skattemæssigt er sat op i Kurser til 600 og 700, fordi man skønner, at den indre Værdi er saa stor. Hvis det var noterede Selskaber, vilde det være umuligt, saa vilde det ikke være den ansatte Kurs, men den paa Børsen noterede Kurs. Det Problem har Ministeren ikke rørt ved. Derfor er det ikke uden videre rigtigt, at alle har faaet Rente af deres Penge, og det afgørende er, hvorvidt man har faaet en Rente, der svarer til, hvad man kunde faa paa anden Vis. For nye Selskaber ligger Udbyttet snarere under den Rente, man kan faa paa anden Vis. Indtil et bestemt Tidspunkt under Krigen var det saaledes, at man i Obligationer kunde faa 4 pCt. af sine Penge, det varede et Stykke Tid, før 4 pCt.-Papirerne gik op i Pari og derover. Den gennemsnitlige Dividende, man har faaet, ligger paa 3,1 pCt. for de nye Selskaber, og hvis man regner med de gamle Selskaber, viser det sig, at deres Dividende ligger omkring 5—5½ pCt. Naar man betænker, at man i Masser af Selskaber betaler Formueskat af

de indre Værdier, det vil sige betaler Skat, som om man havde en meget større Formue, vil det sige, at det reelle Udbytte, man faar af sine Penge, er meget, meget ringere.

Og saa trøster den højtærede Handelsminister — det havde jeg ikke troet, jeg skulde have hørt fra ham — saadanne Mennesker med, at de har faaet deres Formue forøget paa Grund af Kursstigningen. Under hele Krigen har det ikke været noget værd for dem; de vidste, at hvis de solgte deres Papirer, skulde de betale Indkomstskat deraf, og saa blev det hele slugt. Derfor blev der ingen Handel i Papirer. Saa snart det drejer sig om Anlægspapirer, ønsker Folk at beholde dem, det vil sige, at Kursforøgelsen kun vil skade, enten det er den officielt noterede Kurs for noterede Selskaber eller den af Skattevæsenet ansatte Kurs. Den, der har Aktierne, antages at have en større Formue, han ser den bare aldrig uden som det Tal, Skattevæsenet sætter, fordi den enkelte Aktionær efter vor Lovgivning, selv om han participerer i Selskabets Reserver, ikke kan raade derover. Det er en fattig Trøst for Aktionærerne, at de faar Formuen forøget. Det er det samme som at sige til en Landmand: du er saa og saa rig, for din Gaard er nu lige sat op til det dobbelte af, hvad den var for 20 Aar siden. Hvis han ikke ønsker at sælge, er der ikke meget ved den Rigdom, det ved vi alle sammen. Det er kun en yderligere Byrde.

Men der var en Ting, den højtærede Handelsminister sagde, som gav Haab om, som jeg ogsaa udtalte, da jeg havde Ordet første Gang, at han kunde forbedre sig. Det var dette, at den højtærede Handelsminister alligevel, naar det viser sig, at de private næringsdrivende, der driver deres Erhverv under Selskabsform, ikke misbruger Friheden — og de nye, det vil sige dem, der er stiftet i de sidste 8 Aar, snarere 9 Aar, har ikke misbrugt Friheden — finder, at der ikke er nogen Grund til at lave Lovgivning vedrørende deres Forhold. Jeg takker i og for sig for denne Udtalelse, for den finder jeg principielt betydningsfuld. Jeg gaar ud fra, at det vil være en Rettesnor for ogsaa anden økonomisk Politik. Modsat er jeg saa ogsaa villig til, hvis der sker Misbrug, at drøfte Lovgivning derimod, men jeg synes, at her er vi paa et Omraade, hvor det har vist sig, at der ikke, selv om der kunde det, er sket noget Misbrug. Derfor vilde det egentlig være en rask Handling af den højtærede Handelsminister — jeg ved godt, man agitationsmæssigt vilde skælde ham ud for det fra visse Sider —, om den højtærede Handelsminister lod os prøve Friheden paa dette